15 ta' Novembru, 1963.

Imhallfin:

Onor. T. Gouder, LL.D., af President. Onor. A.V. Camilleri, B.Litt., LL.D. Onor. J. Flores, B.L.Cam., LL.D.

Nutar Dottor Rosario Frendo Randon.

versus

Onorevoli Professur Giovanni Cremona B.A., LL.D., B.Litt., Ph.D., ne.

Kuntratt ta' Self b'Garanzija - Boll Mehtieg

- Il-kuntratt ta' self b'garanzifa oltri ghal 1s.6d. boll ghall-att ta' self firrikjedi boll ta' 1s.6d. ohra ghal fidefussjoni.
- L-unicita jew molteplicita tal-boll fuq l-att tiddependi mir-rapport furidiku, l-ghaliex jekk dana l-fatt ikun jimporta konvenzjoni unika insinwawili b'mod li l-obbligazzjonijiet asunti fistghu jikkoesistu biss flimkien allura r-rapport kontrattwali jkun uniku.

Il-Qorti, rat ir-rikors tan-Natur Dottor Rosario Frendo Randon tas-sitta ta' Gunju, 1963 li fih — wara li espona li fi-att ta' self bil-garanzija Nru. 70 minnu ričevut fit-tieni semestru tas-sena 1961 affiģģa boll regolari pero ommetta il jaffiģģi boll ta' xelin u nofs fuq il-fidejussjoni (boll separat) u li l-Qorti kolleģģjali tar-Revižžjoni tal-atti notarili b'digriet profferit fit-tmientax ta' April, 1963, li kopja tieghu annetta mar-rikors markata Dokument H irriteniet li l-esponenti naqas li jimbolla sufficjentement l-imsemmi att u, taht l-artikolu 11, 30, u 32 (1) tal-Kapitolu 68 ikkundannatu ghall-penali ta' lira sterlina (£1) — talab li l-imsemmi digriet profferit mill-Qorti fuq menzjonata jiĝi minn dina l-Onorevoli Qorti revokat u l-esponenti liberat mill-penali, bl-ispejjež kontra l-appellat.

Rat id-digriet tal-Qorti Kolleģjali tar-Revižžjoni tal-atti notarili tat-tmientax ta' April, 1963 minn fejn jidher li r-ri-korrenti ģie kundannat ghall-penali ta' lira sterlina (£1) fuq l-ommissjoni ģja menzjonata billi kkunsidrat:—

- (i) Li l-artikolu 11 tal-liģi tal-Boll jiddisponi li meta att jikkontieni jew jirriferixxi ghall-materji separati u distinti, id-disposizzjoni relativa ghal kull materja ghandha tiģi bollata daqs kieku tifforma att distint.
- (ii) Li biex disposizzjoni tkun distinta u separata hemm bžonn li tkun indipendenti, u li l-istess disposizzjonijiet ma jkunux jidderivaw nečessarjament wahda mill-ohra. Jghid il-Clementini (Leggi sulle Tasse di Registro, Vol. I P. I. pag. 43). "Per disposizioni independenti s'intendono quelle che possono essere annullate od omesse senza che per cio venga ad essere annullato e resti senza effetto giuridico tutto il contesto dell'atto, od in akre parole, quelle che possono per lor natura formare oggetto di tanti atti separati."
- (iii) Li appuntu tali hija n-natura tal-fidejussjoni. In fatti l-fidejussjoni fil-kuntratt "de quo", setghat liberament

ģiet omessa minghaji ma kienet tiģi b'ebda mod intakkata l-effikaččja tal-kuntrat tas-self. Il-fatt li l-fidejussjoni hija aččessorja ghall-obbligazzjoni prinčipali tar-restituzzjoni tal-kapital misluf ma jģibx bhala konsegwenza li l-fidejus-sjoni ma hix disposizzjoni separata u indipendenti, ghaliex guridakament is-self jista' ireģģi minghaji il-fidejussjoni. Mhux bitžejjed li wiehed ighid li l-mutwant ma kienx jghamel il-kuntratt kieku l-mutwatorju ma jipprodučiex garanti ghar-restituzzjoni tal-kapital, ghaliex il-kwistjoni tal-indipendenza u l-inseparabilita tad-disposizzjoni trid tiģi rigwardata mil-lat ģuridiku u mhux mill-konvenjenza tal-partijiet kontraenti.

Rat ir-risposta tal-Attorney General tat-tmienja u ghoxrin ta' Gunju, 1963 li biha qal li d-digriet tal-Qorti Kolleğģjali tar-Reviżżjoni tal-Atti Notarili tat-tmientax ta' April, 1963 huwa gust u jimmerita konferma bl-ispejjeż kontra lappellant.

Hadet konjizzjoni tal-procedura koliha.

Trattat l-appell miż-żewg partijiet.

Ikkunsidrat:

Illi l-kwistjoni definita ghall-eżami ta' dina l-Qorti tnisslet mill-fatt li n-nutar appellanti ppublika fil-kuntratt imsemmi, li kien att ta' self u fi-istess rogit, wara dan is-seuf bejn il-mutwant u mutwatarju, saret fidejussjoni minn terza persuna favur l-istess mutwanti sabiex il-kreditur tal-mutwatarju ikun aktar assikurat dwar il-pagament, li kien bisself, obbliga ruhu ghalih id-debitur — mutwatarju. In-nutar appellant ghall-att, komprendenti s-self u l-fidejussjoni, appona biss boll wiehed ta' xelin u nofs (1s.6d.) ghall-att il-

ghaliex kien tal-fehma li, peress li l-fidejussjoni hija accessorja ghall-obbligazzjoni tad-debitu naxxenti mis-self, l-istess kienet u kellha tigi kkunsidrata materja wahda mentri, skond il-Qorti Kolleggjali fuq imsemmija dak l-att kien jikkontieni materji distinti u kwindi n-nutar appellanti kien imissu japponi boll ghall-att tas-self u boll iehor ghall-fatt tal-fidejussjoni u konsegwentement immukah lira penali.

Ikkunsidrat:-

Illi l-liği tal-boll, li hija mposta ndiretta li l-aktar tavvicina l-imposta diretta, tikkolpixxi l-fatti ekonomici. L-oğğett tat-tassa pero huwa precisament l-espresajoni tar-rapport ğuridiku li l-att ikun jirrappresenta.

Illi tant il-liģi Ingliža (ara Highmore Stamp Laws sezzjoni H paģ. 48 u ta' wara) kemm ukoll il-liģi Taljana (ara Clementini — Leggi sulla Tassa di Registro Vol. I paģ: 42 u ta' wara artikolu 7) ghandhom disposizzjonijiet legali fuq l-istess materja sostanzjalment simili ghal dika ta' l-art. 11 tal-Kap 68 tal-Edizzjoni Riveduta tal-Liģijiet ta' Malta, imma dika ta' l-att ingliž fuq imsemmi verbalment l-aktar li tavvičinaha.

Illi l-uničita jew moltepličita tal-boll fuq l-att tiddependi mir-rapport guridiku l-ghaliex jekk dana l-fatt ikun jimporta konvenzjoni unika inxindibbili b'mod li l-obbligazzjonijiet assunti jistghu jikkosistu biss flimkien allura r-rapport kuntrattwali jkun uniku bhal fil-kaž tal-lokazzjoni fejn parti tobbliga ruhha li taghti l-godiment ta' haga u l-parti l-ohra tobbliga ruhha alla sua volta li tikkorrispondi l-merčedi ghaliha, l-ghaliex jekk jigu separati dawk iž-žewg fatti jigi distrutt il-kuntratt. Mill-banda l-ohra jekk iž-žewg fatti li per sè jikkostitwixxu spečjali u distinti kuntratti, separa-

tament kontemplati fit-tariffa, b'l-unjoni taghhom fi-istess kuntratt jibqghu dejjem rapporti guridići diversi u separati bhalma huwa l-kaž ta' trasferiment ta' utilita mid-direttarju f kuntratt uniku u singolu (ara Avezza — La legge sulle tasse di Registro — Asti, Bianchi 1896 Vol. I pag. 262). Latt ta' rikonjizzoni ma jistax ježisti bla ma jkun hemm ittrasferiment ta' l-utili dominju eppure l-istess mhux marbut hekk intimament mat-trasferiment, li minghajru dana l-ahhar imsemmi jiĝi distrutt.

Illi l-istess hağa jista' jinghad dwar il-każ in disamina l-ghaliex l-att ta' self jista' jibqa' shih minghajr il-fidejus-sjoni, u dina l-ahhar imsemmija ekonomikament hija assi-kurazzjoni ulterjuri u ağğjuntiva versu l-mutwant ta' l-ob-bligu tad-debitur u l-partijiet ma' jistghux jinkorporawha f'att wiehed sabiex ikunu, jekk tiği akkolta t-teżi appellanti, jičcirkoskrivu jew jiskantornaw il-liği tributarja. Huwa indubbjament lecitu lill-kontraenti li jakkumunaw żewg materji distinti u separati f'att pubbliku wiehed imma jekk hekk ighażlu li jaghmlu, iridu ihallsu pluralita ta' boli skond il-materji kuntratti.

Ikkunsidrat:-

Ili ĝie deĉiż li kuntratt ta' self b'kontemporanea ĉessjoni anticresi tal-godiment ta' fond urban ghall-pagament ta' l-interessi jimporta l-pagament ta' żewġ tassi dika tal-mutwu u dika taĉ-ĉessjoni (ara Clementini Opera Citata Vol. I paġ. 48). Inoltri il-Mascimario — La Tassa di Registro tal Kav. Luigi Princiva; e Vol. II. — jirriporta diversi sentenzi fissens li ntqal. Hekk il-Qorti ta' l-appell ta' Torin tal-ghoxrin ta' Ottubru 1876 Fisco vs. Consiglio riportata fil-Bollettino di Gurisprudenza Amministrattiva e Giudiziaria (Nadon) 1877, 18. qalet li "La cauzione prestata per un contratto d'ap-

palto è soggetta alla tassa graduale independentemente dalla tassa proporzionale sul contratto stesso" u fi-istess opra hawn riprodotta dik li tissejjah "risoluzione di quesito" li tinsab fil-Collezzione degli atti della Direzione Generale del Demanio 1862, p. 818, fejn gie risolut li "se la cauzione o fideiussione è prestata da terza persona è invece dovuta la tassa speciale" u dika tal-Bollettino Ufficiale della Direzione generale del Demanio anno 1886 pag. 747 fejn gie stabilit li "La fideiussione prestata da un terzo a garanzia della dote pagata al marito è da sottoprosi alla tassa indipendente di quella dovuta sulla stipulazione ed obbligazione cui si riferisce." Fl-ahharnett il-"Highmore" fuq citat f'page 50 jirriporta s-sentenza Wharton vs. Walton (1845) Holphus & Ellis's Reports Queen's Bench li tista' taghmel ghall-kaz in disamina fejn ĝie stabilit li "An agreement to take a public house at a certain rent and to buy all beer from the lessor, under which the sold therein tenant might become liable to certain penalties, with a further agreement by a guarantor that he would hold himself responsible to a limited amount for any money which may become due from the tenant, requires to be stamped as a lease and also as an agreement in respect of the guarantee for payment of penalties."

Illi fi-ahharnett jinghad li l-att tal-mutwant bil-fatt tal-fidejussjoni kien čertament ekonomikament vantaģģjus indipendentement mill-obbligi dovuti ekonomikament fuq l-interessi mill-parti tad-debitur — mutwatarju.

Illi kwindi l-appell tar-rikorrent ma jistghax jigi akkolt bil-favur.

Ghal dawna r-ragunijiet u dawk ta' l-ewwel Qorti tichad l-appell bl-ispejjeż kontra l-appellant u tikkonferma issentenza appellata.

27 Vol. XLVII P. I, Sez. J.